

Utredning av personvernkonsekvenser: Behandling av personopplysninger i Database for statistikk om høgre utdanning

Database for statistikk om høyere utdanning

Database for høgre utdanning (DBH) er en database med et bredt spekter av informasjon om universiteter, høyskoler og fagskoler. DBH inneholder i dag data om studenter, utdanning, forskning, personale, museum, areal, økonomi og selskaper. DBH tilbyr i dag data som er tilgjengelig for forskning på utdanningssektoren, og virksomhetsstyring sentralt i departementer og lokalt ved hver enkelt institusjon. Datatilbudet har noe mindre omfang for fagskolene.

DBH er opprettet av Kunnskapsdepartementet, det er departementet som er behandlingsansvarlig for personopplysninger som behandles i DBH. DBH forvaltes og driftes i dag av Norsk senter for forskningsdata (NSD), som utfører denne oppgaven med støtte fra departementet. NSD er organisert som et aksjeselskap som er eid av Kunnskapsdepartementet.

Presiseringer

Konsekvensutredningen er skrevet i henhold til den malen som fremgår av veileder til utredningsinstruksen "Vurdering av personvernkonsekvenser". Veilederen er utarbeidet av KMD (tidligere Fornyings- og administrasjonsdepartementet).

Behandlingen av personopplysninger i DBH er det tiltaket som er gjenstand for personvernkonsekvensutredningen her. Resultatet av utredningen vil danne grunnlag for forslag om ny lovhjemmel for behandling av personopplysninger i DBH.

I den videre fremstillingen brukes begrepet "den registrerte" om de studenter, doktorgradskandidater og ansatte som personopplysningene er knyttet til. Med "institusjoner" menes både høyere utdanningsinstitusjoner og fagskoler.

A. Kartleggingsfasen

1. Innebærer tiltaket behandling av personopplysninger?

En personopplysning er alle opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en enkeltperson, jf. pol. § 2 nr. 1. Når data kan knyttes til en bestemt person er kravet om identifikasjon oppfylt, og det foreligger dermed personopplysninger.

I DBH samles det inn individdata om studenter, ansatte og doktorgradskandidater i universitets- og høyskolesektoren, og om studenter og ansatte i fagskolesektoren. Det samles inn både direkte personopplysninger (som fødselsnummer) og indirekte personopplysninger (som kjønn, alder, studie-/arbeidssted).

Personopplysningene om studenter, doktorgradskandidater og ansatte samles inn fra institusjonene, og behandles i DBH.

2. Hvilke endringer innebærer tiltaket i forhold til nåværende situasjon?

Formålet til DBH vil fremgå av loven

Lovforslaget innebærer at formålet med DBH, vil gå direkte frem av bestemmelser i hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven. Det vil av lovens ordlyd fremgå at formålet med DBH er å legge til rette for innrapportering og bruk av data for forskning på

utdanningssektoren, og for utredningsoppdrag og virksomhetsstyring i departementer og utdanningsinstitusjonene.

Plikt til rapportering til DBH

Lovforslaget går ut på at institusjonenes rapporteringsplikt vil bli hjemlet i lovhjemler i hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven. Institusjonene vil i lov bli pålagt å rapportere personopplysninger om deres studenter, doktorgradskandidater og ansatte til DBH.

Både offentlige og private utdanningsinstitusjoner er omfattet av virkeområdet til universitets- og høyskoleloven, jf. uhl. § 1-2. Fagskoleloven gjelder også for offentlige og private institusjoner, så fremt de er "tilbydere av fagskoleutdanning med virksomhet i riket", jf. fagskoleloven § 1 tredje ledd.

De fleste institusjonene rapporterer også i dag personopplysninger om studenter til DBH, etter instruks fra Kunnskapsdepartementet. Kunnskapsdepartementet har til nå lagt til grunn at offentlige institusjoner er forvaltningsorganer underlagt departementet, og at departementet derfor har instruksjonsmyndighet overfor dem. Når det gjelder private institusjoner har disse blitt pålagt å rapportere i tråd med det årlige tilskuddsbrevet.

Enkelte institusjoner mener imidlertid at det er uklart om det foreligger tilstrekkelig hjemmel for slik rapportering. Datatilsynet har også stilt spørsmål ved om det foreligger tilstrekkelig hjemmel for rapporteringsplikten. Det er derfor behov for å hjemle rapporteringsplikten i særlovgivningen.

Rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger

Lovforslaget vil innebære at det rettslige grunnlaget for innsamling og behandling av personopplysninger i DBH vil følge direkte av hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Departementet har tidligere lagt til grunn at behandlingen av personopplysninger kan hjemles i personopplysningsloven § 8, bokstav d og e. Når det gjelder innsamling og behandling av personopplysninger i DBH, har departementet lagt til grunn at dette kan hjemles i pol. § 8 bokstav e, fordi dette er nødvendig for utøvelse av offentlig myndighet. Behandlingen er nødvendig både for departementets forvaltning og myndighetsutøvelse.

Når det gjelder utlevering av personopplysninger fra DBH til forskningsformål har departementet lagt til grunn at dette kan hjemles i pol. § 8 bokstav d, fordi behandlingen er nødvendig for å oppfylle en oppgave av allmenn interesse.

Dersom institusjonenes rapporteringsplikt skal hjemles i lov, vil det være naturlig at også annen behandling av personopplysninger i DBH hjemles i lov. En lovhjemmel som angir formålet med DBH, tydeliggjør rapporteringsplikten, og setter rammer for hva de innrapporterte personopplysningene kan brukes og utleveres til, vil bidra til å skape bedre forutsigbarhet både for institusjonene og de enkelte personene opplysningene er knyttet til.

En lovhjemmel om DBH vil gjøre det tydelig for både sektoren og allmennheten for øvrig, at departementet har de nødvendige hjemler for behandling av personopplysninger i DBH. Se også pkt. 7. *Rettslig grunnlag for behandlingen.*

3. Hvilke typer personopplysninger skal/kan behandles

Personopplysninger

Direkte og indirekte personopplysninger

Av direkte personopplysninger registreres navn, fødselsnummer og postnummer. Fødsels- og personnummer, skal kun brukes der det er nødvendig for å oppnå sikker identifisering, jf. personopplysningsloven § 12. Fødselsnummer er ikke en sensitiv personopplysning, og er heller ikke taushetsbelagt etter fvl. § 13 første ledd nr. 1. Dette er likevel en opplysning som folk flest anser som beskyttelsesverdig. Ved konkrete innsynsbegjæringer "kan" fødselsnummer unntas med hjemmel i offl. § 26 femte ledd.

Indirekte personopplysninger – eks. kjønn, alder, arbeidssted.

Sensitive vs. ikke sensitive personopplysninger

Gjeldende personopplysningslov har en definisjon av sensitive personopplysninger i pol. § 2 nr. 8. Den nye personvernforordningen har en tilsvarende definisjon av "special category of personal data", jf. personvernforordningen 9.

Opplysninger om navn, kjønn, postnummer, e-post, fødselsnummer, statsborgerskap, yrke og arbeidssted er i utgangspunktet å anse som ikke sensitive etter personopplysningsloven. I utgangspunktet er de heller ikke taushetsbelagte etter fvl. § 13 første ledd nr. 1, men unntak kan forekomme.

For enkelte personer kan opplysninger om adresse og telefonnummer være taushetsbelagte etter fvl. § 13 første ledd nr. 1. F.eks. hvis noen personer har et beskyttelsesbehov, eller har en adresse som kan avsløre taushetsbelagte opplysninger om personen. Adressen kan for eksempel tilhøre et fengsel eller en psykiatrisk institusjon. Departementet har etter en vurdering kommet frem til at det er tilstrekkelig for datagrunnlaget å innhente adresser i form av postnummer.

Utgangspunktet er at opplysninger om bestått utdanning, herunder avlagte eksamener og prøver, gjennomførte kurs, oppnådde grader og lignende, ikke er taushetsbelagte opplysninger. For karakterer kan saken stille seg annerledes, og her skiller det også mellom karakterer fra grunnskolen/videregående opplæring og karakterer fra høyere utdanning. Se omtale av karakterpoeng under "Taushetsbelagte personopplysninger".

Når det gjelder personopplysninger om ansatte, vil behandlingen også omfatte opplysninger om arbeid og lønn. Generelle opplysninger om arbeidssted, arbeidstid, yrke og stilling er ikke taushetsbelagte opplysninger. Opplysninger om lønn og godtgjørelse når det gjelder arbeid utført for det offentlige er ikke taushetsbelagte. For ansatte i privat sektor kan slike opplysninger være taushetsbelagte, avhengig av detaljeringsgrad. Opplysninger om lønn og inntekt som også er tilgjengelig i offentlige skattelister, vil imidlertid ikke være taushetsbelagte, selv om de gjelder ansatte i privat sektor.

Taushetsbelagte personopplysninger

Karakterer fra videregående opplæring og grunnskolen er å anse som taushetsbelagte opplysninger etter fvl. § 13 første ledd nr. 1. I DBH vil det bli behandlet opplysninger om karakterpoeng fra videregående opplæring, og dette må anses som taushetsbelagte opplysninger.

Aktuelle personaldata som skal rapporteres inn til DBH er lønnstrinn, fastlønn, faste tillegg, uregelmessige tillegg, bonus, overtidsgodtgjørelse. Når det gjelder opplysninger om lønn og godtgjørelse til ansatte i privat sektor, utover det som fremgår av offentlige skattelister, kan dette være omfattet av taushetsplikt etter fvl. § 13 første ledd.

Opplysningene kan etter en konkret vurdering bli ansett for å være opplysninger om den ansattes "personlige forhold" etter fvl. § 13 første ledd nr. 1.

Det kan også tenkes at enkelte private institusjoner vil hevde at opplysninger om lønn og godtgjørelser er næringsopplysninger som det er av konkurransemessig betydning for (den private) institusjonen å hemmeligholde, jf. fvl. § 13 første ledd nr. 2.

4. Hvis tiltaket ikke direkte omfatter ny behandling av personopplysninger, har det likevel personvernkonsekvenser?

Lovforslaget vil innebære ny behandling av personopplysninger. Se omtale av endringer under pkt. 2 ovenfor.

5. Hvem, herunder hvor mange, blir berørt av tiltaket?

Studenter, doktorgradskandidater og ansatte i universitets- og høyskolesektoren, og studenter og ansatte i fagskolesektoren vil bli berørt av lovforslaget.

For å få et bilde av omfanget av antall berørte personer per år, er det naturlig å ta utgangspunkt i tall fra 2016, som er blitt utarbeidet med bakgrunn i rapporteringer til DBH, jf. nettsidene til DBH.

Universitets- og høyskolesektoren

Tall fra DBH viser at det i 2016 var 269 092 studenter i universitets- og høyskolesektoren. Det ble avlagt 1410 doktorgrader.

Når det gjelder ansatte, ble det rapportert ca. 36 532 årsverk i 2016.

Fagskolesektoren

I fagskolesektoren var det høsten 2016 registrert 15 061 aktive studenter.

Når det gjelder ansatte i fagskolesektoren finnes det ikke noen statistikk over dette i DBH, siden fagskolene ikke har begynt å rapportere personopplysninger om sine ansatte enda.

6. Planlagt bruk (formål), risiko for misbruk

Formålet med behandling av personopplysninger i DBH

Lovforslaget innebærer at formålet med behandlingen av personopplysninger i DBH vil gå direkte frem av hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven. Formålet med DBH er i lovforslaget definert som "å legge til rette for innrapportering og bruk av data for forskning på utdanningssektoren og for utredningsoppdrag og virksomhetsstyring i departementer og utdanningsinstitusjonene".

Det skal legges til rette for innsamling av opplysninger til bruk for virksomhetsstyring i forvaltningen, herunder departementer og utdanningsinstitusjoner. Opplysningene skal også kunne brukes til forsknings- og utredningsformål.

Innsamling av data på individnivå vil gjøre det mulig å kvalitetssikre de opplysningene som legges til grunn ved virksomhetsstyring, analyse, utredning og lignende av departementene og institusjonene. Kvalitetssikringen vil også bidra til at det kan legges til grunn et fullstendig og kvalitetssikret datagrunnlag ved forskning på sektoren.

Innsamling av individdata om studenter og ansatte ved utdanningsinstitusjonene er viktig for departementets strategiske arbeid knyttet til utviklingen og oppfølgingen av høyere

utdanning og fagskoleutdanning i Norge. Institusjonenes rapportering av disse dataene danner, i likhet med rapporteringen av regnskap og resultatdata, grunnlag for utarbeidelse av årlige tilstandsrapporter for henholdsvis høyere utdanning og fagskoleutdanning. Formålet med disse rapportene er å gi en oversikt og en vurdering av tilstanden i universitets- og høyskolesektor og fagskolesektoren, både offentlig og privat sektor. Tilstandsrapportene er også et redskap for departementet i styringen av sektorene, blant annet i budsjettarbeidet.

Formål som forsknings- og utredning kan synes å favne om et ganske vidt område. Selv om det vil følge av lovbestemmelsene at opplysninger fra DBH kan behandles til forsknings- og utredningsformål, forutsettes det at behandlingen også har et rettslig grunnlag i henhold til personopplysningsloven eller annen lov. Alminnelige regler om taushetsplikt må overholdes ved behandlingen. Dette er presiseringer som vil fremgå direkte av ordlyden i lovbestemmelsene om DBH.

Utlevering av personopplysninger fra DBH til andre organer, eller sammenstilling av datasett fra DBH med datasett fra andre organer, vil kun skje hvis behandlingen er meldt inn til Datatilsynet, og evt. konsesjon er innhentet. Det vil også bli stilt krav om vurdering og tilråding fra et personvernombud. Når den nye personvernforordningen (personvernforordningen) trer i kraft vil melde- og konsesjonsplikten bli erstattet av plikt til utredning av personvernkonsekvenser, og forhåndsdrøftelser med Datatilsynet ved høy risiko, jf. personvernforordningen art. 35 og 36. Departementet må sørge for at det etableres gode rutiner for gjennomgang av formålet og det rettslige grunnlaget for behandlingen, før utlevering av personopplysninger eller datasett fra DBH til andre organer eller myndigheter tillates.

Ved sammenstilling, utlevering eller annen behandling av opplysninger til forsknings- og utredningsformål, vil det bli vurdert om slike formål kan utføres dersom opplysningene utleveres i aggregert form. De fleste organer vil kunne bruke aggregerte data til forskning og utredning. Anonymiserte data vil si at personidentifiserende data og andre opplysninger som er få i antall vil bli fjernet før utlevering. Både mulighetene for å unngå direkte og indirekte identifisering av de registrerte må vurderes.

NSD koordinerer i dag innsamling av personidentifiserbare data for å begrense antall innsamlinger av individdata i universitets- og høyskolesektoren og fagskolesektoren. Det er mulig for NSD å sammenstille datasett fra DBH med datasett fra andre organer.

NSD samler også inn data på vegne av Helsedirektoratet, NOKUT, NIFU, Lånkassen, SiU, SSB. Det forutsettes at disse organene har inngått skriftlige avtaler med NSD om behandlingen (databehandleravtaler). Dersom disse organene påberoper seg rettslig grunnlag for utlevering og behandling av personopplysninger som ligger i DBH, vil evt. sammenstilling av datasett kunne utføres av NSD. Det vil dermed ikke være nødvendig å utlevere personidentifiserende data til disse organene. Dersom datasettene sammenstilles av en tredje part vil det kunne føre til økt risiko for at dataene brukes til andre formål enn det som er intensjonen med innsamling av data. At sammenstillingen av datasett utføres av NSD vil derfor være en sikrere løsning, og vil i større grad ivareta de registrertes personvern.

Selv om sammenstilling av data foretas av NSD, og andre organer ikke får utlevert direkte personidentifiserende data, vil sammenstilling av mange datasett likevel kunne føre til å identifisere de registrerte. Dersom antall variabler som sammenstilles knyttet til hver personidentifikator blir for mange, kan det føre til indirekte identifisering. Derfor vil det være behov for å begrense antall opplysninger som sammenstilles til det som er strengt nødvendig for formålet.

Ved utlevering av data vil det være fokus på at datasettet kun blir benyttet i tråd med det definerte formålet. Dette skal sikre at ytterligere bruk av data til andre formål, må få godkjenning av personvernombud, og eventuelt Datatilsynet. Dette vil bidra til å begrense spredning av opplysninger som kan være egnet til direkte eller indirekte identifisering av de registrerte.

Data fra DBH vil også bli tilgjengeliggjort for allmennheten, men dette vil være anonyme og aggregerte data. Anonyme, aggregerte data kan gjøres tilgjengelig på nettsidene til NSD/DBH, og fritt kunne utleveres ved forespørsel. Behandling av anonymiserte faller imidlertid utenfor det regelverket som gjelder for behandling av personopplysninger

Andre formål

Utgangspunktet er at personopplysningene ikke kan behandles til andre formål enn det de er hentet inn for. Dette fremgår av grunnkravene i pol. § 11. Tilsvarende begrensning vil også følge av den nye personvernforordningen, jf. personvernforordningen art. 5.

Offentlige myndigheter som kan dokumentere at de har rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger om studenter, doktorgradskandidater og ansatte vil likevel kunne få utlevert opplysningene. Behandlingsgrunnlag slike myndigheter kan påberope seg kan følge av både særlovgivningen eller personopplysningsloven direkte (eller personvernforordningen når den trer i kraft). For eksempel har Statistisk sentralbyrå hjemmel i særlovgivningen, som tillater at de under visse forutsetninger kan få utlevert personopplysninger fra andre organer, jf. statistikkloven.

Bruk av personopplysninger til historiske, statistiske og vitenskapelige formål blir normalt ansett som lovlige, selv om dette ikke var det opprinnelige formålet, men det må foretas en konkret vurdering av både formål og rettslig grunnlag i slike tilfeller. Etter gjeldende personopplysningslov må det dessuten gjøres en vurdering av om samfunnets interesse i at behandlingen finner sted, klart overstiger ulempene behandlingen kan medføre for den enkelte, jf. personopplysningsloven § 11 andre ledd. Tilsvarende bestemmelser er gitt i personvernforordningen, jf. art. 5 nr. 1 bokstav e. Her må det også vurderes om historiske, statistiske og vitenskapelig formål kan oppfylles ved bruk av anonymisering, aidentifisering eller pseudonymisering av personopplysningene.

Kommersielle aktører

Departementet må etablere rutiner for å hindre at det skjer en utlevering av personopplysninger til kommersielle aktører, som kan krenke personvernet til studenter, doktorgradskandidater og ansatte som det blir behandlet personopplysninger om i DBH.

På dette området må det også tas i betraktning at kommersielle aktører kan fremme innsynsbejæring i personopplysninger i medhold av bestemmelser i offentleglova. Dagens personvernregelverk er utformet slik at den ikke begrenser allmennhetens innsynsrett etter offentleglova, med mindre lovbestemt taushetsplikt er til hinder for dette eller en unntaksbestemmelse kan gjøres gjeldende.

I det kommersielle markedet er det stor etterspørsel etter kontaktinformasjonen til privatpersoner, særlig studenter.

I universitets- og høyskolesektoren har det vært flere tilfeller hvor private aktører har bedt om personopplysninger, herunder kontaktinformasjonen til uteksaminerte studenter. I slike tilfeller har de ikke fått utlevert postadressen og telefonnumrene til disse personene, men det er blitt lagt til grunn at de kan få innsyn i navnelister over uteksaminerte studenter, siden opplysninger om bestått høyere utdanning og oppnådd grad ikke anses som taushetsbelagte opplysninger.

7. Rettslig grunnlag for behandlingen

Lovforslaget innebærer at det rettslige grunnlaget for behandling av personopplysninger vil følge direkte av en lovhjemmel i hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Gjeldende personopplysningslov krever at det rettslige grunnlaget for behandlingen (behandlingsgrunnlaget) enten følger av en lovhjemmel (i en særlov), et samtykke fra den registrerte, eller en nødvendig grunn som angitt personopplysningsloven § 8 bokstav a til f. Ovenfor er det redegjort for hva som er gjeldende praksis når det gjelder rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger i DBH, jf. pkt. 2. I dag hjemles behandlingen i pol. § 8 bokstav d og e, og departementet har lagt til grunn at behandlingen er nødvendig for å oppfylle en oppgave av allmenn interesse og utøving av offentlig myndighet.

Departementet har i sine vurderinger lagt til grunn til at innrapportering og behandling av individdata om studenter og ansatte ved universiteter og høyskoler er nødvendig for departementets forvaltning og offentlige myndighetsutøvelse. Innrapporteringen av data har også stor samfunnsmessig betydning for allmennheten. Dataene kan brukes til kvalitetssikring, utredning, analyse og statistikkformål hos flere forvaltningsinstanser. Departementet har også lagt til grunn at utlevering av personopplysninger for f.eks. forskningsformål, er nødvendig for å oppfylle en oppgave av allmenn interesse.

Den nye personvernforordningen angir også utøving av offentlig myndighet og en oppgave av allmenn interesse som nødvendige grunner, og som behandlingen av personopplysninger kan hjemles i, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1, bokstav e. personvernforordningen stiller samtidig krav til at grunnlaget for behandlinger som hjemles i bokstav e skal fremgå av medlemsstatens nasjonale rett, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 3.

Samtykke har tradisjonelt blitt ansett som det rettslige grunnlaget som best ivaretar den registrertes personvern. Det stilles imidlertid krav om at samtykke skal være avgitt ved en frivillig, uttrykkelig og informert erklæring fra den registrerte. Personvernemnda har tidligere lagt til grunn at samtykke er hovedregelen når det gjelder rettslig grunnlag, jf. PVN 2004/01. Senere har Personvernemnda gått bort fra dette utgangspunktet, jf. PVN 2012/01. I dag anerkjenner Personvernemnda samtlige rettslige grunnlag i personopplysningsloven § 8 som likestilte. Dette er også i tråd med det som følger av EU-retten.

Når det gjelder bruk av samtykke som rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger i DBH, har departementet funnet at dette ikke er en hensiktsmessig løsning. Det er i teorien mulig for institusjonene å innhente et samtykke fra de registrerte, før personopplysningene evt. blir rapportert til DBH. Databasen inneholder imidlertid store mengder opplysninger fra en uforholdsmessig stor mengde individer i utdanningssektoren. For opplysninger som allerede er blitt innrapportert til DBH og går tilbake i tid, vil det også kunne være uforholdsmessig arbeidskrevende å innhente samtykke fra de registrerte.

Frivillighetskravet innebærer også at den registrerte skal ha mulighet til å nekte samtykke, og også når som helst kunne trekke tilbake sitt samtykke. Dette vil kunne resultere i at statistikk, forskning o.l. som blir utført med grunnlag i data fra DBH vil være ufullstendig. DBH vil derfor ikke kunne levere data om utdanningssektoren med tilfredsstillende kvalitet og grunnlag, og det er en risiko for at formålet med DBH ikke vil bli oppfylt etter sin hensikt. Den samme risikoen når det gjelder datakvalitet og

datagrunnlag vil eksistere så lenge institusjonene ikke blir pålagt en rapporteringsplikt til DBH i lovs form.

En klar lovhjemmel om rapporteringsplikt for utdanningsinstitusjonene og behandling av personopplysninger i DBH, vil etter departementets vurdering sikre at fullstendige individdata rapporteres til DBH, slik at DBH kan være en fullstendig og pålitelig database som kan brukes i tråd med formålet og bidra til et komplett datagrunnlag.

Departementets vurdering er derfor at både institusjonenes rapporteringsplikt og det rettslige grunnlaget for behandling av personopplysninger, bør hjemles i lov.

8. Informasjon og innsyn til den registrerte

Den enkelte søker, student eller doktorgradskandidat som personopplysningene er knyttet til, vil ha status som «den registrerte» etter personopplysningsloven. Det er behandlingsansvarlig som er ansvarlig for å gi den registrerte informasjon og innsyn i behandlingen av personopplysninger, jf. pkt. 9.

Gjeldende personopplysningslov har bestemmelser om den registrertes rett til innsyn i behandling av personopplysninger, og også informasjonsplikten til behandlingsansvarlig, jf. personopplysningsloven § 18, 19 og 20.

Den nye personvernforordningen vil pålegge behandlingsansvarlig en mer omfattende informasjonsplikt, og ytterligere styrke den registrertes rettigheter når det gjelder informasjon og innsyn, jf. personvernforordningen art. 13, 14 og 15. Bestemmelsene i personvernforordningen er mer detaljerte enn dagens personopplysningslov, og art. 12 stiller blant annet krav om at informasjonen skal være konsis, transparent, forståelig og lett tilgjengelig.

Informasjonsplikten gjelder både når personopplysningene innhentes direkte fra den registrerte, og når de innhentes fra noen andre, jf. pol. §§ 19 og 20.

Som behandlingsansvarlig vil departementet være ansvarlig for å gi informasjon til de registrerte, selv om personopplysningene blir innhentet fra institusjonene. Pol. § 20 andre ledd inneholder noen unntaksbestemmelser fra dette utgangspunktet, jf. bokstav a til c. Den nye personvernforordningen inneholder også unntaksbestemmelser, jf. personvernforordningen art. 14 nr. 5. Av personvern hensyn bør departementet likevel vurdere å gi informasjon til de registrerte av eget tiltak.

Institusjonene vil også være ansvarlig for å informere de registrerte om at personopplysningene kan eller blir utlevert til DBH, jf. pol. § 19 og personvernforordningen art. 13. Dersom institusjonene har gode rutiner for å informere de registrerte, vil terskelen for departementets bruk av unntaksbestemmelsene i § 20 andre ledd, og personvernforordningen art. 14 nr. 5, kunne senkes.

Det er vanlig praksis at informasjonsplikten oppfylles ved at behandlingsansvarlig utformer en personvernerklæring for behandlingen, og gjør den tilgjengelig for både den registrerte. Det er også vanlig å publisere slike personvernerklæringer på virksomhetens offentlige nettsider. Dette ivaretar også allmennhetens rett til innsyn i behandlingen.

Den registrerte kan også aktivt be om innsyn i behandlingen, jf. pol. § 18 og personvernforordningen art. 15. Den registrertes rett til innsyn er sterkere enn innsynsretten til allmennheten for øvrig.

Både informasjon og innsyn er viktig når det gjelder behandling av personopplysninger, er viktig for at den registrerte skal kunne påberope seg andre rettigheter, f.eks. retten til å få rettet mangelfulle personopplysninger.

9. Hvis endringene knytter seg til én eller flere konkrete behandlinger, hvem er eller skal være behandlingsansvarlig?

Behandlingsansvarlig er den som bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger, og hvilke hjelpemidler som skal brukes ved behandlingen. Behandlingsansvarlig er normalt det organet som har den øverste instruksjonsmyndigheten når det gjelder behandling av personopplysninger. En databehandler er en virksomhet som behandler personopplysninger på vegne av den behandlingsansvarlige.

Kunnskapsdepartementet er behandlingsansvarlig for personopplysninger som behandles i DBH. DBH forvaltes og driftes i dag av Norsk senter for forskningsdata (NSD), som utfører denne oppgaven på vegne av departementet.

Departementet har inngått en databehandleravtale med NSD i henhold til pol. § 15. Databehandleravtalen vil bli oppdatert ved endringer av regelverket.

Som databehandler vil også NSD være ansvarlig for å iverksette tiltak for å sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet, jf. pol. §§ 13 og 15. Se også omtale av informasjonssikkerhet og sikring av personopplysninger under pkt. 6 og 14.

10. Hvor lenge skal opplysninger behandles/lagres?

Hovedregelen er at personopplysningene skal slettes når formålet med behandlingen er oppfylt. Historiske, statistiske og vitenskapelige formål kan likevel tillate at personopplysningene lagres også etter at det opprinnelige formålet med behandlingen er oppfylt, jf. personopplysningsloven §§ 11 og 28, og personvernforordningen art. 5 nr. 1 bokstav e.

Når det gjelder formålet med behandling av personopplysninger i DBH, er også deler av det *opprinnelige* formålet nettopp begrunnet i statistiske og vitenskapelige formål. For øvrig anser departementet at behandlingen er nødvendig for utøving av offentlig myndighet og for å ivareta en oppgave av allmenn interesse, og formål som virksomhetsstyring, analyse, forskning og utredning faller inn under disse grunnene.

For å oppfylle formålet med DBH vil det være nødvendig å lagre personopplysningene for ubestemt tid, f.eks. for å kunne lage tidsserieanalyser og forløpsanalyser etter ulike aktuelle problemstillinger. Tiltak som anonymisering, avidentifisering eller pseudonymisering må vurderes og iverksettes hvor dette ikke er til hinder for oppfyllelse av formålet.

Den registrerte kan også be om sletting av sine personopplysninger, og hvorvidt henvendelsen etterkommes må avgjøres etter en konkret vurdering, jf. personopplysningsloven § 28 tredje ledd. For øvrig kan den registrerte be om både retting, supplering, sperring eller sletting av personopplysninger, jf. personopplysningsloven § 27 og 28 tredje ledd. Den registrerte personens rettigheter på dette området vil bli ytterligere forsterket når den personvernforordningen (personvernforordningen) trer i kraft i mai 2018. Se personvernforordningen art. 16, 17 og 18.

B. Analysefasen

11. Er det forholdsmessighet mellom behandling og formål?

Formålet for behandlingen av personopplysninger i DBH vil fremgå av hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven, og sette en begrensning for hva personopplysningene kan brukes til. Det er kun adgang til å behandle personopplysninger som er relevante og nødvendige for å oppfylle formålet med behandlingen.

Behandlingen av personopplysninger i DBH er nødvendig for å oppnå kvalitetssikring av datagrunnlag til bruk for virksomhetsstyring, analyse, utredning og forskning i utdanningssektoren.

Når det gjelder formål som forskning og utredning, vil det gå frem av lovens ordlyd at dette gjelder forskning på utdanningssektoren, og utredningsoppdrag i departementer og utdanningsinstitusjonene. Med mindre annet følger av lov, kan behandling av personopplysninger til forsknings- og utredningsformål bare skje etter nødvendig tillatelse i henhold personopplysningsloven, og i samsvar med de alminnelige regler om taushetsplikt.

Når det gjelder hvilke personidentifiserende opplysninger som det er nødvendig å rapportere til DBH, vil loven konkret angi hvilke opplysningstyper dette er.

Innsamling av de ulike opplysningstypene blir også i dag samordnet av NSD, slik at man unngår unødvendig rapportering av personopplysninger i sektoren. Opplysningstypene blir også samordnet med andre forvaltningsorganer, for å unngå unødvendig og utstrakt rapportering og behandling av personopplysninger i forvaltningen, via mange datasett med personopplysninger.

12. Analyse av hvilke personverninteresser som gjør seg gjeldende

Personvern i dagens IKT-samfunn handler i stor grad om å kunne ha kontroll over sine egne personopplysninger. For å ivareta personvernet til den enkelte personen opplysningene er knyttet til, er det viktig at den enkelte både får mulighet til å bestemme over tilgang til sine personopplysninger, og også får tilstrekkelig informasjon om hvordan personopplysningene blir behandlet, jf. den norske personvernteorien. Både i EU og internasjonalt blir det lagt vekt på prinsipper som medbestemmelse og rettferdig behandling når det gjelder vern av personopplysninger.

En gjennomgang av alle personverninteressene i den norske personvernteorien og de internasjonale prinsippene om personopplysningsvern vil ikke bli foretatt her. For en grundig gjennomgang vises det til «Personvern i informasjonssamfunnet. En innføring i vern av personopplysninger» av Dag Wiese Schartum og Lee A. Bygrave.

For å ivareta *interessen om innsyn og kunnskap*, ved behandling av personopplysninger i DBH, er det viktig at de registrerte får god informasjon om hvordan personopplysningene deres blir behandlet. Både gjeldende personopplysningslov og personvernforordningen har bestemmelser om hvilken informasjon som skal gis til den registrerte. Mye av informasjonen skal gis av behandlingsansvarlig etter eget tiltak. Det vises til bestemmelser i personopplysningsloven § 18, 19 og 20, og personvernforordningen art.13, 14 og 15. Se også pkt. 8. *Informasjon og innsyn til den registrerte*.

Både personopplysningsloven og personvernforordningen har bestemmelser som gir den registrerte rett til å få ytterligere informasjon om behandlingen, hvis vedkommende aktivt ber om dette. Når de registrerte personene får tilstrekkelig kunnskap om og innsyn i hvordan behandlingen av personopplysninger skjer, vil de også bli i stand til å påberope seg andre rettigheter som følger av lovgivningen. Innsyn og kunnskap om behandlingen, vil slik også bidra til å ivareta både personvernet og rettsikkerheten til den registrerte.

Innsyn og informasjon er også viktig for at de registrerte skal kunne ha tillit at deres personopplysninger kun vil bli behandlet til nødvendige formål, og at behandlingen vil være lovlig og forsvarlig. Det er viktig at den registrerte får nok informasjon om hvordan opplysningene blir behandlet i DBH, og har tillit til at de blir behandlet på en sikker og forsvarlig måte.

Når det gjelder *interessen i å kontrollere tilgangen til sine personopplysninger*, vil denne interessen i mindre grad bli ivaretatt ved behandling av personopplysninger i DBH. De registrerte vil ikke ha mulighet til å bestemme hvem som får tilgang til deres personopplysninger, og heller ikke mulighet for medbestemmelse når det gjelder hva opplysningene skal brukes. I stedet vil slike vurderinger og avgjørelser bli foretatt av Kunnskapsdepartementet, med bakgrunn i de rammer som vil følge av lovhjemlene om DBH i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Sikring og konfidensialitet av personopplysningene skal ivaretas ved behandling i DBH. Se også omtale av "Informasjonssikkerhet" under pkt. 14. Dersom bestemmelsene om informasjon til den registrerte, og kravene om informasjonssikkerhet og internkontroll som følger av personvernregelverket blir overholdt av behandlingsansvarlig, vil behandlingen ikke oppleves som integritetskrenkende for den enkelte, selv om de registrerte i liten grad vil ha mulighet til å bestemme over tilgangen til sine personopplysninger.

De kravene som stilles til informasjonssikkerhet og internkontroll i personvernregelverket vil også bidra til å ivareta interessen i opplysnings- og behandlingskvalitet. Bestemmelser som gir de registrerte rett til å kreve retting eller supplering av sine personopplysninger, vil også bidra til å ivareta opplysningskvaliteten på personopplysningene. jf. personopplysningsloven § 27 og personvernforordningen art. 16. Bestemmelsene om sletting og sperring vil i visse tilfeller også gi den registrerte mulighet til å bestemme over tilgangen til sine personopplysninger, jf. pol. § 28 tredje ledd, og personvernforordningen art. art. 17 og 18. Den registrerte personens rettigheter på dette området vil bli ytterligere forsterket når den nye personvernforordningen (personvernforordningen) trer i kraft i mai 2018.

13. Sammenheng opplysningstyper og formål

Når det gjelder sammenheng mellom opplysningstyper og formål, må minimalitetsprinsippet ivaretas. Det vil si at de personopplysningene (opplysningstypene) som blir innhentet og samlet inn, må begrenses til det som er helt nødvendig for å oppfylle formålet med behandlingen.

Departementet har funnet det hensiktsmessig å hjemle i lov hvilke personidentifiserende opplysningstyper som vil være omfattet av rapporteringsplikten. Personidentifiserende opplysningstyper er blitt begrenset til det som er nødvendig å samle inn, for å oppnå formålet med DBH.

Personidentifiserende opplysningstyper som er nevnt i lovforslaget er følgende:

For studenter ved universiteter og høyskoler:

- fødselsnummer
- midlertidig fødselsnummer
- navn
- kjønn
- statsborgerskap
- postnummer, kommunenummer og bostedsland
- e-postadresse
- karakterer fra videregående opplæring
- flere opplysninger knyttet til utdanningen, som blant annet studieprogresjon og karakterer fra universiteter og høyskoler

For doktorgradskandidater og ansatte ved universiteter og høyskoler:

- fødselsnummer
- ID-type og ID-nummer
- internasjonal ID-type og ID utstederland
- navn
- kjønn
- statsborgerskap
- postnummer, kommunenummer og bostedsland
- e-postadresse
- flere opplysninger knyttet til utdanning, stillingsforhold, lønn og finansiering

For studenter ved fagskoler:

- fødselsnummer
- midlertidig fødselsnummer
- navn
- kjønn
- statsborgerskap
- postnummer, kommunenummer og bostedsland
- e-postadresse
- flere opplysninger knyttet til opptak og utdanningen som blant annet studieprogresjon og karakterer

For ansatte ved fagskoler:

- fødselsnummer
- navn
- kjønn
- statsborgerskap
- e-postadresse
- flere opplysninger knyttet til utdanning, stillingsforhold og lønn

I de tilfeller hvor opplysninger om f.eks. karakterpoeng, stilling eller lønn er knyttet til opplysninger som kan identifisere en person, er også disse opplysningene å regne som personopplysninger.

I forbindelse med utredning av lovforslaget, har NSD utarbeidet oversikter over hvilke opplysningstyper (variabler) det er nødvendig å behandle for å oppnå formålet med DBH. Innrapportering, behandling og bruk av ulike opplysningstyper er allerede blitt samordnet

med andre forvaltningsinstanser for å redusere mengden på innrapporterte personopplysninger. Variabellister for de ulike individdatasettene er gjennomgått for å redusere antall opplysninger, og det er utarbeidet egne lister for hhv. studenter, doktorgradskandidater og ansatte i universitets- og høyskolesektoren, og studenter og ansatte i fagskolesektoren

Departementet presiserer at det må iverksettes rutine for at det foretas jevnlig vurderinger av relevante og nødvendige opplysningstyper, for å unngå at det samles inn flere opplysninger enn det som er strengt nødvendig for å oppnå formålet med behandlingen i DBH.

Departementet kan også gi nærmere forskrift om hvilke opplysningstyper som kan innsamles og behandles i DBH. Lovforslaget inneholder en slik forskriftshjemmel.

Fødselsnummer

Når det gjelder opplysningstypen «fødselsnummer», fremgår det av pol. 12 at fødselsnummer kun kan benyttes i behandlingen når det er saklig behov for sikker identifisering, og dette er nødvendig for å oppnå slik identifisering. I den nye personvernforordningen vil bruk av fødselsnummer være regulert av art. 87, og det er åpnet for nasjonale reguleringer.

Bruk av fødselsnummer for å oppnå sikker identifisering vil ikke innebære en stor endring fra dagens praksis, da dette allerede er i bruk ved rapportering av personopplysninger om studenter. Omfanget på antall personer det skal behandles personopplysninger om, og hensynet til god data- og opplysningskvalitet, taler for at det er saklig behov for sikker identifisering. Bruk av fødselsnummer er nødvendig for å unngå sammenblanding av personer, og sikre at opplysningene blir knyttet til rett person. Bruk av fødselsnummer er altså nødvendig for å ivareta kvaliteten på data i DBH.

Selv om det foreligger et saklig behov for fødselsnummer, vil det bli iverksatt tiltak for å sikre at fødselsnumre behandles med forsiktighet. Dette fordi fødselsnummer er en opplysningstype som de registrerte vil oppfatte anse som en beskyttelsesverdig opplysning. Fødselsnumrene vil bli skjermet for innsyn i DBH, og vil i hovedsak kun bli behandlet når ansatte ved NSD skal omkode dem til en personidentifikator som vil være unik for hvert individ.

14. Fins det alternative opplysningstyper og behandlingsmåter som kan ivareta det definerte formålet, men som representerer en mindre personverltrussel? Vurdere tiltak for å avhjelpe personverltrusler

Departementets vurdering er at det ikke finnes alternative opplysningstyper eller behandlingsmåter som kan ivareta det definerte formålet med behandlingen av personopplysninger i DBH. I fremstillingen over er det redegjort for at samtykke som rettslig grunnlag vil kunne føre til et ufullstendig datagrunnlag. Det er også redegjort for at opplysningstypene, spesielt de som er personidentifiserende, skal begrenses til det som er absolutt nødvendig for å oppfylle formålet med behandlingen i DBH.

Tiltak for å avhjelpe personverltrusler

For å avhjelpe personverltrusler vil det bli vurdert og iverksatt tiltak som avidentifisering, pseudonymisering, anonymisering og bruk av aggregerte data, i den grad det er mulig for oppnå formålet til DBH. Det vil også bli iverksatt tiltak som kryptering og tilgangskontroller for å begrense tilgangen til personopplysningene. Under nevnes noen eksempler på konkrete tiltak.

Datautleveringer og offentlig publisering av opplysninger basert på personidentifiserbare data, vil i stor grad skje i aggregert form. Aggregerte data vil si at man fjerner personidentifikasjon og opplysninger som det er få i antall av i datasettet, slik at identifisering av den registrerte ikke er mulig.

Aidentifiserte data vil brukes i aggregerte datasett til publisering av datasett i form av statistikk. Anonymisering av datasett vil skje ved hjelp av løpenummer som erstatter personnummer ved behandling av personopplysninger. Pseudonymisering kan benyttes for å sikre anonymitet selv om opplysningene ikke anses som beskyttelsesverdige. Det siste kan være aktuelt for datasett som inneholder mange variabler pr. individ.

Oppbevaring av filer med personidentifiserbare data som ligger på en server, vil være adskilt fra filer og servere som inneholder ikke-identifiserbare opplysninger. Antall ansatte med tilgang til filer som inneholder personidentifiserbare data vil også være begrenset.

Informasjonssikkerhet og internkontroll

Både gjeldende personopplysningslov og den nye personvernforordningen (personvernforordningen) har bestemmelser som stiller krav til tilfredsstillende informasjonssikkerhet og nødvendig internkontroll. Dette er bestemmelser som behandlingsansvarlig er pliktig til å overholde ved behandling av personopplysninger. Relevante bestemmelser er pol. § 13 og 14, og personvernforordningen art. 24, 25, 30, 32 og 35. Departementet er behandlingsansvarlig for DBH, og må sørge for at risikoen for evt. misbruk av personopplysninger elimineres i størst mulig grad.

Både behandlingsansvarlig og databehandler må iverksette tiltak for å ivareta tilfredsstillende informasjonssikkerhet, for å sikre personopplysningene. Det må iverksettes sikkerhetstiltak som ivaretar hensynet til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet ved behandling av personopplysninger, f.eks. tilgangskontroller og kryptering. Kun ansatte med et nødvendig tjenstlig behov bør få tilgang til personopplysningene. Det må foretas jevnlig risikovurderinger for å kartlegge om risikoen er på et akseptabelt (forsvarlig nivå). Ved risikovurderinger må man identifisere fare og sannsynlighet for evt. misbruk av personopplysninger, og det må iverksettes nødvendige tiltak for at risikoen skal være på et akseptabelt nivå. Det må også iverksettes nødvendige tiltak og rutiner for internkontroll, som blant annet skal sikre kvaliteten på de personopplysningene som blir behandlet.

Dersom NSD skal fungere som databehandler for departementet når det gjelder behandling av personopplysninger i DBH, må dette reguleres i en skriftlig databehandleravtale hvor NSD forplikter seg til å overholde kravet om tilfredsstillende informasjonssikkerhet, jf. pol. §§ 13 og 15. Den nye personvernforordningen vil stille strengere krav når det gjelder databehandlerens plikter på dette området.

I rollen som databehandler for DBH, vil NSD være pliktig til å dokumentere hvilke rutiner og sikkerhetstiltak som er iverksatt for ivaretagelse av tilfredsstillende informasjonssikkerhet. Dokumentasjon på informasjonssikkerhet og sikkerhetstiltak skal være tilgjengelig for departementet som er behandlingsansvarlig for DBH, jf. pol. 13 annet ledd. Alle ansatte ved NSD som skal håndtere personopplysninger i DBH, på vegne av departementet, må skrive under på taushetserklæringer. NSD vil ikke benytte seg av underleverandører ved behandling av data i DBH, og dette må gå frem av den skriftlige databehandleravtalen med departementet. Ved evt. avvik skal NSD melde det inn til departementet. Departementet vil, i rollen som behandlingsansvarlig, være ansvarlig for at avviksmeldingen sendes til Datatilsynet.

Konfidensialitet når det gjelder personopplysninger vil også bli ivaretatt gjennom bestemmelsene om taushetsplikt som følger av forvaltningsloven. Alle offentlig ansatte er

pålagt lovbestemt taushetsplikt om «noens personlige forhold» etter fvl. § 13 første ledd nr. 1.

Når det gjelder utdanningsinstitusjoner, er både offentlige og private utdanningsinstitusjoner som er omfattet av virkeområdet til universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven, pålagt lovbestemt taushetsplikt etter fvl. § 13 første ledd nr. 1 om noens personlige forhold, jf. universitets- og høyskoleloven § 7-6 første ledd og fagskoleloven § 1b.

C. Vurderinger

15. Avveining av eventuelle motstridende personverntrusler

I dette tilfellet foreligger det ikke noen motstridende personverntrusler, dvs. ulike personverninteresser som strider mot hverandre. Det er i stedet en avveining av den registrertes personverninteresser og andre hensyn som må foretas. Se pkt. 16.

16. Avveining mot andre hensyn

Utøving av offentlig myndighet og oppgaver av allmenn interesse

Departementets vurdering er at behandling av personopplysninger i DBH, er nødvendig for departementets utøvelse av offentlig myndighet, og for å ivareta oppgaver av allmenn interesse. Lovforslaget er i hovedsak begrunnet i disse to hensynene.

Å legge til rette for innrapportering og bruk av data for forskning på utdanningssektoren er en oppgave av allmenn interesse. Å legge til rette for innrapportering og bruk av data til utredningsoppdrag og virksomhetsstyring i departementer og utdanningsinstitusjoner er nødvendig for effektiv myndighetsutøvelse.

Når det gjelder behandling av personopplysninger som er nødvendig for utøvelse av offentlig myndighet eller for å oppfylle en oppgave av allmenn interesse, har lovgiver allerede tatt stilling til at dette er berettigede samfunnsinteresser, jf. personopplysningsloven § 8 bokstav d og e. Bestemmelsene i personopplysningsloven legger imidlertid opp til at behandlingsansvarlig selv foretar en konkret vurdering av om behandlingen kan hjemles i de nødvendige grunnene som er nevnt i bokstav d og e. Som nevnt tidligere, har både Datatilsynet og noen institusjoner stilt spørsmål ved hjemmelsbruken. For å sikre legitimitet for behandlingen, mener departementet at det rettslige grunnlaget for behandling av personopplysninger, bør hjemles i hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Departementets vurdering er likevel at det er hensynet til utøving av offentlighet og oppfyllelse av oppgaver av allmenn interesse (forskning) som ligger bak de foreslåtte lovbestemmelsene om DBH. Disse hensynene gjør seg gjeldende i høy grad når det gjelder DBH, og kan berettige at den registrerte i mindre grad vil ha muligheten til å bestemme over tilgangen til sine personopplysninger, jf. pkt. 12.

D. Oppsummering og konklusjon

17. Konklusjon av personvernanalysen og begrunnelse for valgene

Formålet med DBH er å legge til rette for innrapportering og bruk av data for forskning på utdanningssektoren, og for utredningsoppdrag og virksomhetsstyring i departementer og utdanningsinstitusjoner. For å oppfylle formålet med DBH er det nødvendig at databasen

inneholder kvalitetssikrede og fullstendige data om utdanningssektoren, som kan brukes til ulike type behandlinger, som f.eks., sammenstilling og utlevering. For at DBH skal kunne inneholde og tilby kvalitetssikrede og fullstendige data, er det nødvendig å samle inn data på individnivå, og dette omfatter også personidentifiserende data. Det vil si at det er nødvendig å samle inn personopplysninger om studenter, doktorgradskandidater og ansatte i universitets- og høyskolesektoren, og om studenter og ansatte i fagskolesektoren, for at DBH skal kunne fungere etter sin hensikt.

For å oppfylle formålet med DBH er det også nødvendig at å hjemle rapporteringsplikten i hhv. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven. Dette vil forplikte institusjonene til å sende inn personopplysninger til DBH, og databasen vil dermed kunne fungere som en pålitelig og fullstendig database etter sin hensikt.

De foreslåtte lovbestemmelsene vil skape åpenhet om at det blir behandlet personopplysninger om studenter, doktorgradskandidater og ansatte i DBH, og det vil bli mer tydelig for både de registrerte og allmennheten hva som er formålet med DBH og behandlingen av personopplysninger i databasen. Behandlingen vil dermed fremstå som forutsigbar for de registrerte. Lovbestemmelsene vil også gjøre det tydelig at departementet har et rettslig grunnlag for behandlingen.

Selv om de registrerte vil ha liten kontroll over hvem som skal få tilgang til deres personopplysninger, er det viktig å ta i betraktning at behandlingen ikke på noen måte skal brukes til kontroll, overvåking eller lignende som kan være til den registrertes ugunst. Det vil ikke bli innsamlet eller behandlet noen sensitive personopplysninger om de registrerte, og derfor kan det legges til grunn at personverninteressen i å bestemme over tilgang til egne personopplysninger ikke gjør seg gjeldende i sterk grad. For å ivareta de registrertes personvern vil dessuten tiltak som aidentifisering, pseudonymisering, anonymisering, og bruk av aggregerte data bli iverksatt. Samtidig er det viktig at departementet påser at de registrerte får tilstrekkelig informasjon om og innsyn i hvilke personopplysninger som blir behandlet o.l., jf. pkt. 8.

I rollen som en offentlig myndighet og behandlingsansvarlig for DBH, vil Kunnskapsdepartementet ha et stort ansvar når det gjelder ivaretagelse av personvernet til studenter, doktorgradskandidater og ansatte som får sine personopplysninger behandlet i DBH.

En lovhjemmel som tillater behandling av personopplysninger i DBH, er ikke alene tilstrekkelig for at behandlingen av personopplysninger vil bli ansett som lovlig. Samtlige krav som gjeldende personopplysningslov og den nye personvernforordningen stiller til behandling av personopplysninger må oppfylles. Kravene til tilfredsstillende informasjonssikkerhet, rutiner for internkontroll og sikring av opplysningskvaliteten må også overholdes. Det må iverksettes sikkerhetstiltak for å ivareta hensynet til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet ved behandlingen. Blant annet må det iverksettes tiltak som tilgangskontroller, kryptering o.l. for å hindre at uvedkommende får tilgang til personopplysningene. Den registrerte personens lovbestemte rettigheter må ivaretas ved behandlingen, og en av forutsetningene for at den registrerte skal kunne påberope seg sine rettigheter er at vedkommende får nok informasjon om behandlingen av sine personopplysninger. Med rettigheter menes for eksempel rett til innsyn, informasjon, retting og lignende. Departementet må sørge for at personvernregelverket blir overholdt, slik at rettighetene til de registrerte personene blir ivaretatt.

Forutsatt at behandlingen av personopplysninger i DBH skjer i henhold til de rammer som fremgår av de foreslåtte lovbestemmelsene i hhv. uhl. og fagskoleloven og gjeldende bestemmelser i personvernregelverket, er departementets konklusjon at lovforslaget ikke vil få føre til at de registrertes personvern vil bli krenket.